

Pilvenhattaraa ei näy

Sukupolvien keskinäisten suhteiden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen luo hyvinvointia. Kiireinen arki, muuttoliike sekä moninaiset elämäntavat ja perhemuodot ovat johtaneet siihen, että kaikilla lapsilla ei ole biologisia isovanhempia läsnä arjessaan. Kun taas aktiivisten ikäihmisten määrä lisääntyy, on kaikille osapuolille hyväksi mahdollistaa näiden sukupolvien välisiä kohtaamisia.

Ajatus mummolasta on lämmin. Vanhassa lastenlaulussa mieli on kepeä ja iloinen: ”mummolaan kun pyöräilemme, pilvenhattaraa ei näy”. Sellaista mielikuvaa ylläpidämme mielellämme isovanhemmista nykyäänkin. Ajattelemme, että isovanhemat ovat voimavara, heiltä saa tukea, heillä on elämäkokemusta ja viisautta sekä aikaa annettavanaan lapsen lapsilleen.

Ei tuo mielikuva väärässä ole. Aika ja elinympäristömme ovat muuttuneet, mutta suhde ikääntyviin ihmisiin pitää edelleen sisällään odotuksen siitä, että he ovat turvallisia aikuisia, joilla on annettavanaan aikaa.

Sukupolvien välinen kanssakäyminen rakentaa lapselle turvallisuuden tunnetta, tuo elämyksiä ja elämäkokemusta, joita vasten hän voi peilata omia tunteitaan. Isät ja äidit puolestaan saavat tukea omaan vanhemmuuteensa. Mummien ja vaarien arki taas saa uutta sisältöä ja heidän hyvinvointinsa lisääntyy.

MLL TAMPEREEN OSASTO KOHTAA toiminnassaan monimuotoisia perheitä. Kaikilla ei ole omaa arjessa tukevaa sukulaisverkostoa lähellä. Perhearkea leimaa kiire, yhteistä aikaa on vähän perheenjäsenten kulkiessa kukin omista harrastuksissaan. Tutkimusten mukaan

perheiden yhteiset ruokailuajat ovat vähentyneet. Kouluterveyskyselyn mukaan osa nuorista kokee, että he eivät keskustele omista asioistaan riittävästi kotona omien vanhempiensa kanssa. Kokemus yksinäisyydestä on lisääntynyt.

Näitä taustoja vasten MLL Tampereen osasto käynnisti jo useita vuosia sitten Mummola-toiminnan. Se pitää sisällään monia eri tapoja saattaa lapset, nuoret ja perheet yhteen ikäihmisten kanssa.

Mummola-toiminnan tila, Laivapuiston perhetalo, sijaitsee senioritalon kivijalassa. Yhteys ikäihmisiin on arjen konkretiaa. Yhteinen talo mahdollistaa erilaisia kohtaamisia päivittäisen perustoiminnan ja erilaisten tapahtumien kautta. Useat asukkaat ovat osallistuneet moniin toimintaryhmiin, päivä-

OSA NUORISTA KOKEE, ETTÄ HE EIVÄT KESKUSTELE OMISTA ASIOISTAAN RIITTÄVÄSTI KOTONA OMIA VANHEMPIENSA KANSSA. KOKEMUS YKSINÄISYYDESTÄ ON LISÄÄNTYNYT.

kerholapset käyvät laulamassa ja leikkimässä palvelukotien asukkaiden luona, yhteiset tapahtumat saattavat eri-ikäiset ihmiset yhteen esimerkiksi yhteislaulutiilaisuuksiin.

Senioritalossa sijaitsevissa palvelukohteissa asustaa iäkkäämpiä henkilöitä,

joita eivät enää liiku kovinkaan paljoa. Kun elämä rajoittuu pieneen piiriin, on tärkeää miettiä, miten arkeen tuodaan iloa ja vaihtelua. Siinä tilanteessa pieniläikin asioilla voi olla iso merkitys. Näille palvelukodin asukkaille on tuottanut iloa muun muassa se, että he voivat seurata ikkunasta lasten leikkiä vierieisessä puistossa.

MLL TAMPEREEN OSASTON PERHEKAHVILOISSA käy säännöllisesti vapaaehtoisia isovanhempia. He ovat arvokkaita keskustelijoita vanhempien kanssa. Vanhemmat arvostavat elämäkokemusta ja juttuseuraa. Moni kertoo, että on hienoa kuulla, miten ennen on toimittu ja toisaalta nämä varamummot ja -vaarit ovat kannustavia ja he va-

lavat uskoa pärjäämiseen ja omaan vanhemmuuteen. Vanhemmat tarvitsevat tukea siihen, että he ovat riittävän hyviä vanhempia.

Perhekahviloissa on paljon kävijöitä ja on hienoa, että siellä on useampi käsi-pari ja syli pitelemässä vauvoja, jotta vanhempi

saa juoda kahvinsa rauhassa tai pukea päällensä kotiin lähdön aikaan. Isovanhemmat ovat tärkeitä niin aikuisille kuin lapsille paitsi perhekahviloissa myös lasten päiväkerhoissa.

MLL Tampereen osaston kaikissa päiväkerhoissa on oma vapaaehtoinen

KUVA: ANINA AUTO

MEILLE JOKAISALLE
ON MERKITYKSELLISTÄ,
ETTÄ JOKU NÄKEE
MEISSÄ HYVÄÄ.

kerhomummo. Nämä kerhomummit ovat rakastettuja ja odotettuja aikuisia jokaisena kerhopäivänä. On koskettavaa nähdä, miten leikki sujuu: yhdessä ihmetellään, tutkitaan, opetellaan uusia asioita, ulkoillaan, leikitään, pelataan ja ollaan lähekkään. Rauhoittuminen yhdessä lukemaan tai kertomaan satua on tärkeä hetki, jonka muisto säilyy pitkään.

JO KYMMENEN ALAKOULUA ON SAANUT KOULUMUMMON TAI -VAARIN MLL. Tampereen osaston

kautta. Isossa luokassa opettajan huomio ei aina riitä jokaiselle erikseen. Miten se ärrä kirjoitetaan, miltä piirustus näyttää, kuka auttaisi kengännauhojen solmimisessa. Koulupäivän aikana on lukuisia hetkiä, jolloin luokan oma mummo tai vaari on arvokas tuki. Välitunnilla on hienoa saada kertoa koulumummuja ja -vaareja kaivataan paljon nykyistä enemmän. Vapaaehtoiset ovat aikuisia, joilla on aikaa kuunnella.

Jo yhdentoista vuoden ajan MLL Tampereen osasto on tehnyt yhteistyötä tamperelaisen **Wivi Lönnin** yläkoulun kanssa. Äidinkielen tuntien

puiteissa nuoret ja vapaaehtoiset seniorit kohtaavat toisensa yhteisten keskustelutuokioiden puitteissa. Keskusteluteemat vaihtelevat, tosin kahtena viime vuotena olemme keskittyneet liikuntateemaan.

Nuoret ja seniorit pohtivat aihetta pienryhmissä eri näkökulmista. Ryhmät valitsevat jonkin liikuntalajin, johon he haluavat yhdessä tutustua. Jotkut ryhmistä vierailivat kuntosalilla, jotkut pelasivat pihapelejä, jotkut kävivät tutustumassa golfiin tai soutuspingiiniin. Nuoret kirjoittivat artikkeleita koke-

VANHEMMAT TARVITSEVAT TUKEA JA VAHVISTUSTA SIIHEN, ETTÄ HE OVAT RIITTÄVÄN HYVIÄ VANHEMPIA.

muksistaan ja yhteisessä päätösjuhlassa käydään kaikkien kokemuksia läpi.

Sykähdyttäviä kohtaamisia, oppimista, nähdäksi, kuulluksi ja hyväksytyksi tulemista puolin ja toisin. Monet kertovat asenteidensa muuttuneen, jotkut sanoivat innostuneensa liikkumaan enemmän. Toiminta on osoittanut merkityksellisyytensä niin nuorille kuin ikäihmisillekin. Erilainen oppitunti antaa onnistumisen

kokemuksia kaikille, kaikenlaisille oppijoille. Nekin nuoret, jotka eivät loista hyvillä kouluarvosanoilla, saavat positiivista palautetta senioreilta. Arvioinnin ja kilpailun maailmassa, nämä hetket ovat herkistäneet osan nuorista kyyneliin. Meille jokaiselle on merkityksellistä, että joku näkee meissä hyvää.

Kaikessa Mummola-toiminnassa toteutuu vahvasti eri-ikäisten ihmisten keskinäinen aito läsnäolo, toisen kohtaaminen ja arvostus sellaisena kuin on. Välillä tuntuu lähes uskomattomalta,

miten vapaaehtoiset heittäytyvät tehtäviinsä täydestä sydäimestään. Lasten ilo vilkkuu silmissä ja kuuluu naurussa. Aikuisten kasvoilla viipyy hymy.

Kun vapaaehtoisilta kysytään, mikä saa heidät mukaan, osan vuodesta toiseen, vastaus on: toiminta antaa niin paljon iloa ja sisältöä elämään.

Tämä on toimintaa, jolla on merkitystä.

Teksti: Kaija Reiman-Salminen, toiminnanjohtaja, MLL Tampereen osasto ry